

Arhimandrit Timotei Aioanei

**Mitropolitul Antonie Plămădeală
și amintirea unei prietenii:
vederi și imagini**

(II)

Apare cu binecuvântarea
ÎPS Dr. LAURENȚIU STREZA,
Arhiepiscopul Sibiului și
Mitropolitul Ardealului

Editura Andreiana
Sibiu, 2013

CUPRINS

<i>Scrisorile inedite și povestea unei prietenii.....</i>	5
Vederi.....	9
Fotografii	239

Scrisorile inedite și povestea unei prietenii

Lângă zidurile bătrânei și voievodalei Mănăstiri Slatina, din ținutul Fălticenilor, se află comunitatea credincioșilor din satul care a împrumutat numele mănăstirii. Oameni de la munte, energici, hotărâți, neînduplecați. În veacul al XX-lea, un preot minunat i-a păstorit mai bine de 60 de ani. S-a identificat cu ei, i-a înțeles, le-a fost confesor și părinte, i-a iubit cu iubire sfântă și nu i-a părăsit niciodată. Când a împlinit 60 de ani de slujire la același sfânt altar s-a pensionat. Activitatea lui ar fi putut continua, întrucât puterile fizice nu l-au părăsit, dar continuă să slujească la altarul străbun al Slatinei.

Ierodiaconul Antonie în casa preotului de la Slatina

Credincios până la capăt parohiei cu care s-a logodit la hirotonie, părintele Petru Ciobanu are ceva din vechea stirpe de slujitori devotați ai Bisericii. Din acest motiv n-a plecat din satul slujirii lui, nici atunci când ierarhii Bisericii i-au cerut-o. Cum să pleci din raiul Slatinei într-un oraș aglomerat chiar și pentru o vremelnică dregătorie?

În casa acestui preot și a prezbiterii Angela, înțeleapta, erudita și statornica doamnă a Slatinei, prin anii '50 ai veacului al XX-lea, a poposit un ierodiacon care se numea Antonie Plămădeală. Venise de la Prislop și făcea parte din obștea vestitului stareț Cleopa de la Slatina. Încercările vieții l-au adus la binevoitorul paroh din satul vecin mănăstirii. Preotul nu l-a privit cu suspiciune, nu l-a refuzat, nu i-a închis ușa casei și a sufletului. I-a fost atât de apropiat, încât casa lor a devenit și casa ierodiaconului și, apoi, ieromonahului Antonie Plămădeală.

Când orânduirea comunistă l-a alungat din mănăstire, casa parohială din Slatina a fost locul singurelor bucurii în anii dictaturii și ai umilințelor.

Simplu muncitor în București și uitat (aproape) de toți, Antonie Plămădeală n-a fost însă uitat de prietenii adevărați din Slatina, preotul Petru și prezbiteria Angela. Comunicarea se făcea greu. Nu existau telefoane în mediul rural, decât foarte rar. Scrisorile ajungeau greu, iar unele se rătăceau. Avea grijă cineva să se piardă pe drum, mai ales atunci când erau, între paginile lor, lucruri importante. În anii aceia însă, vederile (ilustratele), cu scrisul deschis, ajungeau aproape întotdeauna.

ARHIM. TIMOTEI AIOANEI

Între părintele Antonie Plămădeală și familia preotului Ciobanu de la Slatina s-a purtat încă din anii '50 o constantă corespondență până la sfârșitul mileniului al II-lea.

Ultima vizită la Slatina

În anul 2005 sau 2006, într-o vizită pe care am făcut-o la Slatina, părintele Petru și doamna Angela mi-au deschis cutiile păstrate cu grijă, arătându-mi fotografii și scrisori prețioase care purtau semnătura ieromonahului, episcopului și mitropolitului Antonie Plămădeală.

În biblioteca casei parohiale, la loc de cinste se aflau cărțile mitropolitului, cu dedicații speciale pentru părintele Petruș și prezbitera Angela, multe dintre ele aduse personal de ierarhul Antonie Plămădeală în vizitele făcute prietenilor și binefăcătorilor săi.

La puțin timp, am revenit la Slatina însoțit de scriitorul Grigore Ilisei, om al locului, care l-a descoperit oarecum târziu pe părintele Petru. O parte din convorbirile de atunci au apărut în două emisiuni ale Televiziunii Române și în câteva articole publicate recent.

Cele mai multe lucruri însă nu s-au spus. Câte ar fi trebuit amintite din statornica prietenie a celor 50 de ani, din neuitarea unora și a altora, din prețuirea reciprocă și din dorința permanentă a revederii! Așa se face că, înainte de trecerea la cele veșnice, grav bolnav și imobilizat, mitropolitul Antonie Plămădeală a făcut un ultim drum la Slatina, pentru a se întâlni cu tinerețea lui. În casa preotului Ciobanu a prânzit, au vorbit din adâncul inimii și s-au despărțit cu lacrimi, ca niște frați. La plecare, mitropolitul a mai privit o dată înapoi, ca pentru ultima oară.

Fiind un loc cu o așa mare însemnătate, în casa parohiei Slatina s-ar putea organiza un muzeu care să vorbească despre această lungă și bogată prietenie.

„Nimic nu este întâmplător pe lumea aceasta!”

Cu bucurie mare primesc uneori câte un rând sau un telefon de la doamna Angela și de la părintele Petruș. Îi consider, de la un timp, ca pe buncii mei pe care i-am pierdut de mulți ani. Cu toate că au trecut de 80 de ani, părintele Petruș și doamna Angela au păstrat nealterată frumusețea spiritului, un optimism molipsitor, zâmbet angelic și calitatea veritabilă a primirii de oaspeți (filantropia avrameică). Unul dintre telefoanele primite de la ei m-a lăsat „fără grai”. Doamna preoteasă mi-a comunicat hotărârea luată în consiliu de familie de a-mi încredința cea mai prețioasă agonisire a vieții lor, și anume corespondența cu mitropolitul Antonie Plămădeală. Am fost uluit, dar și bucuros peste măsură primind slovele prețioase ca și literele aurite ale unui manuscris:

„Nimic nu este întâmplător pe lumea aceasta!”

Mitropolitul Antonie Plămădeală și amintirea unei prietenii

Pe părintele arhimandrit Timotei Aioanei l-am cunoscut după ce i-am cunoscut mai întâi slova. Chipul era aidoma slovei sale: plin de inteligență, seriozitate, poezie, lumină și încântare duhovnicească.

L-am îndrăgit așa cum îi îndrăgisem scrisul.

L-am cunoscut la înmormântarea Î.P.S. Antonie. Îmi vine să cred că, plecând dintre noi, n-a vrut să ne lase orfani. Aripa care ne-a ocrotit toată viața a plecat să zboare alături de cea a îngerilor lui Dumnezeu.

Nu putea să ne lase neocroțiți. L-a ales pe părintele Timotei să ne ocrotească, să ne iubească, așa cum a făcut-o el toată viața.

Copleșiți de admirația și prețuirea ce a avut-o pentru Î.P.S. Antonie și, totodată, de interesul și dragostea ce ne-o poartă nouă, prietenii de-o viață ai Î.P.S. Mitropolit Antonie, am hotărât să lăsăm comoara cea mai de preț a inimii noastre – CORESPONDENȚA – părintelui arhimandrit Timotei Aioanei, pentru a o folosi cum crede de cuviință.

Îi dorim sănătate și putere ca să poată îndeplini dorința de dincolo de mormânt a lui Î.P.S. Antonie.

*Preot Petru Ciobanu,
presbiteră Angela Ciobanu,
26 octombrie 2008, Sf. Dumitru”*

Un caz singular în istoria Bisericii Ortodoxe Române

În câteva ceasuri de liniște, am început să lecturez paginile corespondenței. Le-aș numi pagini dintr-o arhivă inedită, cum a intitulat cândva mitropolitul Antonie una dintre cărțile pe care le-a îngrijit. Pe lângă scrisori sunt, cred, vreo 200 de ilustrate trimise din diferite colțuri ale lumii: din America, Australia, Africa, Asia, din toate țările europene. Ziceri scurte, chiar și câteva cuvinte care spun însă foarte mult. Scrisorile sunt adevărate opere literare, mărturisiri de taină, necunoscute încă, amănunte importante, necenzurate, gânduri pline de erudiție și poezie, toate ascunse în paginile corespondenței dintre mitropolitul Antonie și familia preotului Ciobanu. Chiar dacă nu am reușit să parcurg toate paginile misivelor, pot afirma că un merit deosebit al acestei prietenii îl are admirabila preoteasă Angela Ciobanu, artizan înțelept al prieteniei, dar și al corespondenței. Prezent de multe ori la evenimentele importante ale lumii ortodoxe și creștine, în general, mitropolitul Antonie nu părăsea locul respectiv fără să trimită la Slatina câteva rânduri. Cazul este, după părerea mea, singular în istoria Bisericii Ortodoxe Române. Se mai păstrează corespondența

ARHIM. TIMOTEI AIOANEI

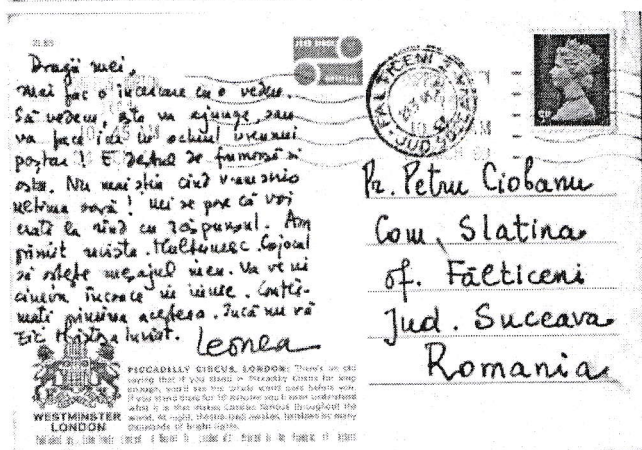
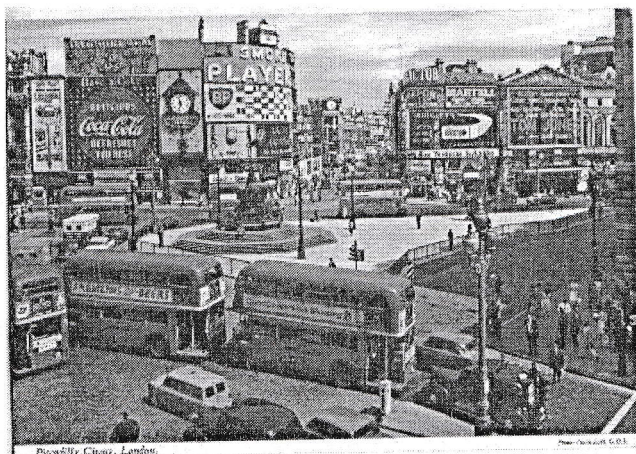
dintre marii ierarhi și diferite personalități, dar nu într-o asemenea manieră și la fel de constant ca în acest caz.

Familia preotului Petruș și a doamnei Angela mi-a încredințat această „comoară” cu dorința de a tipări o carte în care să se regăsească întreaga corespondență. Nădăjduim că Bunul Dumnezeu ne va ajuta să împlinim această misiune. Un astfel de demers ar însemna un model și pentru cei de azi, pentru întărirea prietenilor din lumea Bisericii și pentru păstrarea acestui mod de comunicare, grav afectat de poșta electronică și alte sisteme de comunicare, care încearcă să înlocuiască definitiv epistolele clasice, pline de istorie și frumusețe.

[Articol apărut în „Telegraful Român”, nr. 1-2, 2009, p. 7.]

Arhim. Timotei AIOANEI

Mitropolitul Antonie Plămădeală și amintirea unei prietenii

(21.III.1969, Anglia)

Dragii mei,

Mai fac o încercare cu o vedere. Să vedem, asta va ajunge sau va face iar cu ochiul vreunui poștaş! E destul de frumoasă și asta. Nu mai știu când v-am scris ultima oară! Mi se pare că voi erați la rând cu răspunsul. Am primit revista. Mulțumesc. Cojocul să aștepte mesajul meu. Va veni cineva încoace în iunie. Confirmați primirea acesteea. Încă nu vă zic Hristos a înviat.

Leonea